

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Az örökös tagok.

Az új közigazgatási törvény a választott és virilis, valamint a hivatali állásuknál fogva bizottsági tagok mellé kreálta a szakzszerűséget, az érdekelt-ségi szempontokat, a felekezeti képviselők álláspontot és az örökös bizottsági tagságot.

Az örökös bizottsági tagok számát minden törvényhatóságban a lakosság lélekszámától tette függővé a törvény s ez a magyarázata, hogy minden municipium más és más számú örökös bizottsági tagot választ. A törvény alkotó figyelme igen helyesen kiterjedt arra is, hogy az ismeretlen összeállítási törvényhatóságban olyan pillérek is legyenek, amelyeket a multban cölöpöztek le s amely pillérek szilárdan stabilizálódhat a mult és a jövő, mert a régi összetételű törvényhatóság bizottságából a jövő municipális testületekbe átmentett bizottsági tagok képezik a feltétlenül szükséges hidat a mult és a jövő között. Ezért intézkedik a törvény úgy, hogy a törvényben megállapított létszámú örökös bizottsági tagok felét a régi összeállítási törvényhatóság bizottság válassza meg működésének a törvény értelmében való befejeződése előtt.

Baja város régi törvényhatóság bizottsága ma, hétfőn délután fogja megválasztani az örökös tagok kategóriájának első csoportját. Baján igen stílusosan és okosan értelmezték a törvény intencióját, amely azt akarta, hogy a régi törvényhatóság bizottság néhány érdemes tagja feltétlenül tagja legyen az új törvényhatóság bizottságának is, hogy az ő kipróbált metiérjük, higgadtságuk, bölcs mérsékletük szabjon irányt az új törvényhatóság bizottságnak s a nyugodt tárgyalás atmoszféráját s a parlamenti illendőség kereteit gyakorlatukkal s a magas élelkorral együttjáró lehalkult temperamentummal, szenvedélymentes tónussal, uri modorral biztosítsák.

A délutáni városi közgyűlésen három örökös tagot választanak az ősz végén összeülő új törvényhatóság bizottságba. Értesülésünk szerint Bajay Pétert, Czérnay Imrét és Müller Józsefet, Baja város három tekintélyes koru és társadalmi súlyban kiváló tagját fogják megválasztani örökös tagoknak. Baja városának ezt a három értékes tagját nem kell külön-külön bemutatni olvasóinknak. Ez a kis elmefuttatás sem akar hangulatkeltés lenni az érdekükben, mert nincs szükség véleménybefolyásolás megkísérlésére akkor, amikor a megválasztandó három örökös tag személye, arravalósága s rátermettsége tekintetében mindenki egy véleményen van. Ellenvélemény nincs is s így bizonyos, hogy mind a hármukat egyhangulag fogja a törvényhatóság plenum az új összeállítási törvényhatóság bizottságba be-
bektülden.

Bajay Péter nemcsak korban legidősebb tagja a helyi parlamentnek, hanem legrégebb tagja is, aki azóta minden ciklusban bentült a törvényhatóság teremben, mióta 1876-ban a közigazgatást elválasztották az igazságszolgáltatástól s mióta Baján megszűnt a főbírói állás s polgármester került a város élére 1876 óta állandóan tagja volt a bajai közéleti hivatalos fórumnak az öreg harcos kuruc, a függetlenségi eszmék tántoríthatatlan szerelmese, aki a magyar nemzeti élet regenerációját látta a függetlenségi ideában a régi közös osztrák-magyar közjogi kapcsolat idején. Hogy valaki 53 éven át megszokta a törvényhatóság bizottsági tag, az nemcsak az illető személye népszerűségének egyik fokmérője, de mutatja az

illetővel szemben megnyilvánuló abszolút bizalmat is. Ünnepe lesz a bajai közéletnek az, hogy ezt az 53 évet most az örökös tagsággal koronázhathatja meg.

Czérnay Imre, az iparosság képviselője ő éppúgy évtizedek óta tagja a törvényhatóság bizottságának, mint Müller József földbirtokos. Mindketten egykor igen aktív tényezői voltak a bajai társadalomnak, de az öregség nyugalmas éveiben ha nem is vonultak vissza a társadalomból, — a vezetést átengedték a fiatalabbaknak, hogy azok álljanak az ügyek élére. Ha félre is állottak a jelen dübörgő utjából s nem követelik is maguknak a vezetést, bizonyos az, hogy a szellemi vezetés és a közéleti irányítás az övéké, mert az ő egykori munkássá-

guk kisugárzása mindaz, ami a társadalomban és a közéletben napjainkban is történik.

Az örökös bizottsági tagság nem méltóság: dekorum, dísz, megtiszteltetés azok számára, akiknek egy életen át végzett becses munkáját legalább evvel a csekélységgel akarja honorálni a város közönsége. A hosszú évtizedeken át végzett tisztes közéleti tevékenység meg is érdemli azt a méltánylást, hogy a polgártársak koszorúval övezzék azoknak homlokát, akik a város érdekében és a város polgárságáért dolgoztak lankadatlan frenezissel, lobogó ambícióval, harsány munkakedvvel.

Ez a kitüntetés fogja érni ma Bajay Pétert, Czérnay Imrét és Müller Józsefet.

Óriási részvét mellett temették el vasárnap délután dr. Halász Józsefet.

Amikor valakit az élet legtermékenyebb éveiben: a gazdasági produktivitás teljében hengerel le a halál, mindig mélyeséges, szivigható fájdalommal érzünk elmulása felett. Ilyen megdöbbenés morajlott végig a város társadalmán, amikor a Független Magyarország közléséből értesült, hogy dr. Halász József elköltözött az élők sorából.

Dr. Halász József városzerte ismert népszerű közéleti férfiú volt és úgy is mint magánember, úgy is mint törvényhatóság bizottsági tag, mindenkor igyekezett a hozzáfutó szegény embereken segíteni. Az ügyvédi pályára készült és mint egészen fiatal ember, már részt vett a város politikai mozgalmában. Mint a függetlenségi párt agilis tagja került be a törvényhatóság bizottságba 25 éves korában 1911-ben. Mint törvényhatóság bizottsági tag sohasem nézte a pártpolitika érdekeit, mindig a város haladásának, fejlődésének volt híve és mindenkor a város érdekeiért szállt szóra. Édes apja halála után abbahagyta tanulmányait és átvette a gabonakereskedést, amelyet apjának tradicionális, becsületes üzleti elvei alapján vezetett tovább. Városi közéleti munkássága mellett élénk részt vett felekezeti egyházi ügyeinek intézésében. Évek óta ő intézte mint kultusz és jótékonsági előjáró a templom ügyeit és az alkalmazottak vitás ügyeit mindenkor tapintatos kézzel közmegelegedéssel oldotta meg. A hitközség ügyeinek szentelte munkásságát s intézményei felvirágoztatása érdekében nagyjártékú tevékenységet fejtett ki.

A háború legelején bevonult katonának és csak a háború vége felé betegsége folytán kapott Baján könnyebb beosztást.

Halálának hírére kitértek a gyászlobogót a városi székházra, a Kereskedelmi Kaszinóra. A zsidó község-

zára és a Magyar Általános Takarékpénztár épületére.

Halála alkalmából gyászjelentést adott a családon kívül a bajai zsidó hitközség előjárósága és képviselőtestülete és a Magyar Általános Takarékpénztár bajai fiókja, amely intézetnél tagja volt az igazgató tanácsnak.

Holttestét vasárnap reggel szállították Bajára s rögtön kivitték az izr. temetőbe, ahol ravatalra helyezték.

A temetése vasárnap délután fél 4 órakor volt. Már három óta után stíru néptömegek siettek ki a zsidó temetőbe. Magánfogatok, autók, fiakkerek szállították ki a temetőbe azok százait, akik ott akartak lenni dr. Halász József végtisztességén. A Kereskedelmi Kaszinó, amelynek választmányi tagja volt, testületileg jelent meg a temetésen.

A temetésen oly hatalmas néptömeg vett részt a társadalom minden rétegéből, hogy ezrekre ment a gyászolók végtelen sora, akiknek legnagyobb részét autók, kocsik szállították ki a temetőbe a végső aktus lepergéséhez. Baja városa a halott emléke iránti kegyeletből a város kocsiját ajánlotta fel két díszbe öltözött hajduval az elhunyt családjának. A ravatal mellett díszőrséget is állottak a hajduk.

Egyébként a gyászkiéretben ott láttuk Bisztray-Balku Gyula főispánt, dr. Vojnics Ferenc polgármestert, dr. Pus-kás Dezső helyettespolgármestert, dr. Bernhart Sándor tiszti főügyészt, Puhala Tibor főszámvevőt, dr. Madarász Lajos és dr. Binder Péter tanácsnokokat, a város jegyzőit és fogalmazóit, karát, ott voltak a közjegyzők, ügyvédek, orvosok, mérnökök, törvényhatóság bizottsági tagok, bankigazgatók, kereskedők és pályatársai, valamint barátainak, ismerőseinek száza, azonkívül az izr. hitközség előjárósága és képviselőtestülete is. Zsufolálásig megtelt a halottavatalozó ud-

vara a gyászolók, akik egymás hegyén-hátán szorongtak. A temetési szertartás alatt az izr. templom férfi kórusa énekelt, utána pedig Bilitzer Ernő főkantort énekelt el a ritus szerinti gyászdal. Ennek végzetével dr. Péner Miklós főrabbi tartotta meg a jelenlevőket könnyekig megható gyászbeszédet, amelyben vázolta Halász József dr.-nak, a templomi előjárónak és az embernek a működését. A beszéd oly megindító volt, hogy minden nő sirt és sok férfi szemében is könny csillogott.

A templomi kar éneke után a sirhoz vitték a lezárt koporsót. A sirnál még dr. Fischhoff Zsigmond ügyvéd tartott igen emelkedett hangú bucsu-beszédet, amelyben dr. Halász Józsefet, az igaz ember típusát mintázta meg.

Dr. Halász József váratlan tragikus elhalálása alkalmából sokan nyilvánították részvétüket az özvegynek, többek közt a Pollák-butorgyár özszmunkássága is részvétét fejezte ki.

Sok a tifuszos megbetegedés.

A napokban dr. Burtik Andor városi tiszti főorvossal folytatott interjú alapján hírt adtak már azt, hogy beköszöntött a tifuszszesz. Ez pedig azt jelenti, hogy állandó orvosi megfigyelések szerint az ősz az az időpont, amikor az időjárásváltozással a közegészségügyi helyzetben is változás áll be. A hidegebb időjárás beköszöntésével a szervezet ellenálló ereje élekenben reagál; gyakori meghűlések, a nyers gyümölcs élvezetétől eredő megbetegedések sűrűn fordulnak elő. Ilyenkor tavasszal különösen sok a tifuszos megbetegedés, amint hogy fertőző betegségek is sűrűbben akadnak.

Baján az idén ősz elején feltűnően sok tifuszos eset fordult elő. Öt-hat nap alatt 11-12 esetet jelentettek be a tiszti főorvosi hivatalba. Természetesen nem mind hastífusz, hanem egy csomó paratífusz-eset is előbukkant,

Vetőmagpácok,
Csávázószerkek,

Porsol, Higosan, Tillantin, gyári áron

beszerezhetők szavatolt minőségben a bács megyei főraktárban a

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1 — Telefon 350.

Nem
dobja ki pénzt,
ha megbízható
fotóanyagot
vásárol!!!

lemezek, filmek, vegyszerek,
papirok, fényképezőgépek
nagy választékban allan-
dóan friss minőségben
:-: raktáron :-:
Lázár Lajos látszerész.
Tel. 272. ————— Tel. 272.

Tenniszezők! Az előrehaladott szezonra való tekintettel tennis ütőket nagy engedménnyel árusítok

Lázár Lajos optikai, foto és sport szaküzlet. Telefon 272.

amit romlott élelmiszernek az élvezete
idéz elő. A hastífuszt azonban Baján
a legtöbbször a piszkos, szennyes,
idegen, az emberi szervezetre kárte-
kony anyagokat tartalmazó ivóvíz
okozza s ezért bizony nagyon ráférne
Baja városára, hogy itt legalább tíz
mélyfuru új kutat csináljanak s azon-
kívül néhány artézi kutat furjanak,
hogy legalább jó ivóvizet kapjon a
lakosság. A mostani kutvizsgálat so-
rán egészségtelen, fertőzött víznek
minősített kutakat pedig le kell zárni
s a lakosság számára hozzáférhetet-
lenné kell tenni, úgy amint azt a vá-
ros közigazgatási bizottsági ülésén kö-
vetelte, dr. Fehérváry Dezső kir. köz-
jegyző.

Jól tudjuk, hogy ezeken az állapo-
tokon gyökeresen csak a csatornázás
és vízvezeték segít, de viszont a város
szeptember 14-iki közgyűlésén meg-
mondotta dr. Vojnics Ferenc polgár-
mester, hogy a jelenlegi nehéz gazda-
sági viszonyok közt egyelőre álmotni
sem szabad arról az óriási összegű
— 8 millió pengős — investicióról,
hanem el kell azt halasztani olyan
időre, amikor kedvezőbb gazdasági
viszonyok közt olcsóbb kamatu pénz-
zel könnyebben megvalósítható.

Addig is azonban mélyfuru kutak
kell teremteni.

A világhírű Léner vonós- négyes Baján.

Október 1-én lesz a Liszt
Ferenc-Kör megnívója.

Örömmel közöltük az elmúlt héten
Róth Sándornak, a Léner-quartett brá-
csosának a Kör agilis titkárához, Al-
földy Jánoshoz intézett és Malojából,
Svájcból keltezett levelét, melyben írja,
hogy amerikai hangversenykörútjuk
előtt szeretnék tavasszal adott ígére-
tük bevéltani és szeptember 27-e és
október 2-a között szívesen adnak minden
honorárium nélkül a Körnek hang-
versenyt, melynek egész jövedelme a
Kör új zeneiskolájáé lesz. Természetes,
hogy a Kör vezetősége hálás örömmel
fogadta e nagylelkű ajánlatot és októ-
ber 1-ét kérte a hangverseny napjával.
Tegnap jött meg a stírgönyvadás, hogy
a Budapestben már együtt lévő Léner-
vonósnégyes tagjainak megfelel a kért
dátum. Így tehát jövő kedden, ok-
tóber 1-én este ismét gyönyörköd-
hetünk a világ legelső vonósnégyesé-
nek, még pedig büszkén mondhatjuk,
magyar vonósnégyesének játékában,
amely maga az abszolút művészet.
Nem is csoda tehát, hogy a tavaszi
hangversenyükön mindenkit meghódí-
tott, zeneértőt és laikust egyaránt és
ezért nagyon sokan várják a szép es-
tét, amely a Liszt Ferenc-Kör idei
évadjának méltó nyitánya lesz.

Esővíz medencék elkészítését
legolcsóbban vállalja
GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

Politikai közgyűlést tart ma délután a bajai törvényhatóság.

A városi költségvetést kedden délután veszik tárgyalás alá a
kistanács-teremben s naponként folytatólagosan tárgyalják.

Baja város törvényhatósági bizott-
sága 1929. évi szeptember hó 23-án
d. u. 4 órakor a városi székház köz-
gyűlési termében rendkívüli közgyűlést
tart a következő tárgysorozattal:

1.) A főispán közli, hogy az 1929.
XXX. t.-c. 5 §-a alapján megalakítan-
dó kijelölt bizottságba dr. Fehérváry
Dezső és Ertl József th. biz. tagokat
rendes, Erdélyi Gyula biz. tagot pótl-
tagul kijelölte.

2.) A polgármester jelenti, hogy az
1929. XXX. t.-c. 5 paragrafusa alap-
ján megalakítandó kijelölt bizottságba
Dely Géza és Szász Ottó th. biz. ta-

gokat rendes, Scherer Károly th. biz.
tagok póttagul kijelölte.

3.) Az 1929. XXX. t.-c. 5 paragra-
fusa alapján három örökös bizott-
sági tagnak megválasztása.

4.) Az 1929. XXX. t.-c. 15 § 2 pont
ja alapján az 5 választókerület mind-
egyikébe egy választási elnöknek és
egy helyettesnek megválasztása.

A városi háztartási alap 1930 évi költ-
ségvetést szeptember 24-én délután 3 óra-
kor, a városi székház kistanács-teremben
tárgyalás alá veszik s naponként folytató-
lagosan délutnonként tárgyalják.

Bajay Pétert, Czérnay Imrét és Müller Józsefet fogják örökös tagokká megválasztani a délutáni városi közgyűlésen.

A város mai közgyűlésének tárgy-
sorozatát lapunk mai számában más
helyen közöljük. Ezen közgyűlés előtt
nem tartottak a tárgysorozat fontosabb
pontjait előkészítő ülést, hanem csak
afféle megbeszélést, amelyen mintegy
12-14 bizottsági tag vett részt.

A megbeszélésen ismertették azt a
tervet, hogy kiket akarnak az örökös
taggá megválasztandók első csoport-
jában a régi összeállítású törvényha-
tósági bizottsággal megválasztatni.
Értesülésünk szerint a ma délutáni
közgyűlésen ezeket az idős bajai tör-
vényhatósági bizottsági tagokat fogják
megválasztani: Bajay Pétert, Czérnay
Imrét és Müller Józsefet.

Az értekezleten nagy szimpátiával
fogadták ezt a névsort s a hangulat-
ból következtetve bizonyos, hogy mind
a hármukat egyhangulag meg is fog-
ják választani. Csapán egy felszólaló
volt, aki még egy névre hívta fel a
figyelmet, amely névnek a tulajdonosa
fél évszázadot meghaladó időt töltött
el nehéz, komoly munkában az okta-
tásügy terén.

Szóba került a választási elnökök s
helyetteselők megválasztása is. Mi-
után az új közigazgatási törvény bo-
nyolult s az abban való eligazodás

törvényismeretet és a törvénynek nagy
munkával járó átanulmányozását ki-
vánja, azért úgy tervezték, hogy lehe-
tőleg tisztviselők és nyugalmazott tisz-
viselők legyenek a választási elnökök
s azok helyettesei. Így az volt a terv,
hogy az I. választói kerületben dr. Pus-
kás Dezső helyettespolgármester lesz
az elnök, helyettese dr. Madarász La-
jos tanácsnok, a II. választó kerületben
elnök Koller Dezső nyugalmazott ta-
nácsnok, a III-ikban Bernhart Sándor
városi főügyész, a IV-ikben dr. Klé-
nancz György nyug. városi t. főügyész,
helyettese dr. Horváth István I. aljegyző
és az V-ikben dr. Binder Péter adó-
ügyi tanácsnok elnök, helyettese pedig
Gramling Tibor II-od aljegyző.

A tervezethez többen hozzászóltak s
az a vélemény alakult ki, hogy a pol-
gárság maga akarja intézni a sorsát s
nem kíván gyámkodást. Legfeljebb ar-
ról lehet szó, hogy a helyettes elnökök
tiszviselők legyenek esetleges vitás
esetknél a törvény helyes alkalmazá-
sára való rámutatás végett. Ezt az ál-
laspontot el is fogadta az értekezlet s
a választási elnökök névsorát is ehhez
mérten fogják módosítani a ma dél-
utáni közgyűlésen.

Tifusz szezonjában, levelek hullása idején bűzt, mérget, bacilust pumpál a Sugovica Baja város tüdejébe.

Hosszu időn át nem akartunk ev-
vel a kérdéssel foglalkozni, mert nem
célunk gombostűre tűzni azokat a ne-
hézségeket, amelyekről azt hiszük, hogy
úgy sem lehet rajtuk segíteni. De egyé-
ként is annyiszor letárgyaltuk ezt a
kérdést e lap hasábjain aktualitása
felmerülése idején, úgy hogy valaki
hisztériás szimpátiának is nevezheté
volna ehhez a témához való ragasz-
kodásunkat. A város fontos közegész-
ségügyi kérdése azonban kényszerít

bennünket, hogy foglalkozunk avval
a trágyadömről áradó, koncentrált
szagot is megszeényenítő bűzzel, ame-
lyet a Sugovica lehel éjjel-nappal a
város levegőjébe s amit belepumpáz
a tüdőnkbe. Akkor, amikor hivatalos
főorvosi nyilatkozat szerint elérkezünk
a tifusz szezonjához, amikor éppen a
napokban halt meg egy előkelő
bajai kereskedő hastífuszban, az aszi-
lárd meggyőződésünk, hogy a főorvosi
hivatalnak kellene a lehető legerélye-

sebben azt az állaspontot képviselnie,
hogy a Sugovica mérges lehelete eli-
minálendő a város közegészségügyé-
ből akár milyen ideiglenes megoldás-
sal is.

A bajai éjszakák, amikor estende-
ken a bűz a városba húzódik, elvi-
selhetetlenek. Ott áll a szép Sugovica
parti korzó a közönség rendelkezésére,
de a sétány egy idő óta kihalt. A bűz
száműzte a napi munka után sétára és
jó levegőre vágyó embereket a korzó-
ról. A provolia és az Árpád és Dal-
mady Győző-utcák lakói zugolónak
s beadvánnyal fognak fordulni a ha-
tósághoz. Szellőztetni nem lehet. Be-
 kell zárkózni a szobába, mert az em-
ber rosszul lesz ettől a förtelmes bűz-
től, ami 2-300 m-es övezetben meg-
fertőzi a levegőt.

A Sugovica színe feketés, piszkos,
szinte undorító. Mindezt a Sugovica-
ba beömlő gyárak szennyvize okozza. A
bűz is ezektől ered, valamint a szenny-
vízderítő teleptől. A Ferenc-csatorna
igazgatósága megmozdult, amennyiben
is pert indított az egyik gyár ellen
egyik bajai ügyvéd útján. Hír szerint

BÜVEN ARAT JÓKEDVŰ
MERT
HIGOSANNAL
G. SZÁZÉK ROSZOT ARJAT
PORZOLLAL
A BUZÁK
NAGYTERMESTŐBBLET
ÜSZÖGMENTESSEK
BUDAPEST

Olcsó a buza, olcsón kell
termelni!

Legolcsóbb a PORZOL por-
pác, a gálénál is olcsóbb!

Holdanként 10 kg. vetőmagot megtakaríthat,
ha gálé helyett PORZOL porpácot használ
és mégis

sűrűbb lesz a vetése

Minthogy a Porzol-pácold 1 holdra 1 pengő
20 fillérbe kerül, a megtakarított 10 kg.
vetőmag 2 pengő 40 fillér értékével szemben

ingyen pacol

sőt holdanként 1 pengő 20 fillért külön
megtakarít!

MAGYAR BUZÁNAK MAGYAR PORPÁC!
Legjobb a PORZOL

vetőmagtakarítás — többtermés — üszög-
mentesség

A Porzol és a Higosan nedves csávázószert
eredeti gyári dron beszerezhető:

VÁROSI DROGERIA, BAJA
Vörösmarty M.-u. 1. — Telefon: 350.

Fával egész garantált
salétrommentes

tégla

legolcsóbb árban
kapható

Grünhut's Társa
tégla- és cementgyárban.
Telefon 160.

Egy teljesen karban lévő
használgépj
eladó. — Csak kiadóban.

Olcsóbb le vasáru.

1 drb vizes vedő	P 160
1 " mosogató	3 20
1 " vizeskanca	7 20
1 " vasaló	4 50
1 " husórtó	7 -
1 " petróleum	12 -
1 " alumínium v. fazék	
1 literes	2 -
1 " paradicsomtrózó	1 60
1 " tűzhely szűrő	28 -
1 " Rába kályha	49 -
1 " Babi óndó	2 -
1 " konyhaműszágyér- ral	10 -
1 " sárgaréz fenyved felszerelve	4 80

Krénei Géza
vaskereskedő kapható.

Diszok cement márvány-
mozaik lapok, abazatok
és műkő-síreket a leg-
jobb és legszakivitelben,
állandóan nagy választék-
ban tija

GRÜNHUT TÁRSA
Telefon 160.

Csatorzunk
szabadalmazott csek-féle
ETERNIT-ívkekkel.

Eternitvar
Baja, Budapesti — Tel. 290.

Szept. 23-zept. 30-ig
reggeli 10 óráig

**Dr. Makri László
és Gyanti Emil**
gyógyszerésztükája tart
éjjeli szőőlatot.
Az ügyeletes gyógyszer-
vasárnap délután nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Paradiso-
m-
átörő
szita,
olcsó,

Telefonj 280.

UTRÁI
Erzsébet u 38.

Rövid a nény?
Toldja meg a adalmazott
Hatsék-féle ERNIT-
kéményfal!
Eternit var
Baja, Budapesti-telefon 290

a város is
szennyvize
govicába.
alább szál
ez nem g
csak rész
még mind
tényezőké
a kórházi
derítő tele
A város
melné, ho
lami kom
bár elism
gyon neh
év őszin
nem büzl
lenleg, —
hisszük,
nem köte
a város
kintélyev
téből ezt
szivattyu
ugy, aho
város kö
denről, s
levegőt.
Ha ké
Szent Ist
esik más
govica n
senyvesz
zölgésér
leghízle
ami ebb
"M
Felső
G
jelenik
Magyar
egymás
pen azé
több ki
kivánko
egy lap
F. M. u
pok nap
lenni. E
kivánja
képes a
mennyek
dig egy
letömn
getlen
kellem
fükkel
olvasná
az eser
pontos
lességé
Remélk
tásunk
vábbr
sal tánt
got, az
gál: az
— A
kola p
hó 21-
keresk
ségi v
tan. ny
nánfal
állam
érettsé
ket, ne
lós Jás
Koós
Lajos,
drást
—
bácsal
mult f
mezőv
lyezett
beröl
tanyáj
el ká
hazab
kuti l
az isz
jai tö
enyhi
vel e

Porosz dió I. (Emma) kocsz házhoz szállítva
7.80 P Schön és Bajai, Haynald u. 13. Telefon 26

a város is intézkedett, hogy a gyár szennyvíze ne folyék egyelőre a Sugovicába. Bizonyos, hogy a bűz is alább száll ezzel az intézkedéssel, de ez nem gyökeres megoldás, hanem csak részletintézkedés, mert hiszen még mindig ott vannak bűzfejlesztő tényezőként a Nemzeti Szálló elött a kórházi csatornanyílás, a szennyviz-derítő telep és még két gyár.

A város közegészségügye megérdemelné, hogy végre mégis történjék valami komoly lépés ebben a kérdésben, bár elismerjük, hogy a városnak nagyon nehéz szerepe van. Ha a múlt év őszi miniszteri vizitek, amikor még nem büzlött úgy a Sugovica, mint jelenleg, — most mennének végbe, nem hisszük, hogy a népiéleti miniszter nem kötelezné a Ferenc-csatornát és a várost valamilyen uton az állam tekintélyével, hogy a bajai lakosság életéből ezt a gyilkos bűzt valahogy kiszivattyúzzák. Mert akárhogy nézzük, úgy, ahogyan van, — nem jól van. A város közönsége már lemondott mindenről, semmit sem akar, — csak jó levegőt. Ehhez pedig jussa van.

Ha két bajai polgár találkozik a Szent István téren, bizonyos, hogy nem esik másról közöttük szó, mint a Sugovica mérges kigőzölgéséről, tüdőbetegségről, gyomorfelforgató kigőzölgéséről. És bizony sokszor nem a leghízelgőbb hangú az a nyilatkozat, ami ebben az ügyben elhangzik.

„MÁK” és bauxit cement.
Felsőgalai mészállító raktára
GRUNHUT és TÁRSA.
Telefon 160

HIREK.

Uj formában

jelenik meg máttól kezdve a Független Magyarország, amely lépést akar tartani az egymásra torlódo eseményekkel. Éppen azért, hogy a modern élet minél több kiütközö és a nyilvánosság elé kívánczó eseményét közölhessük egy-egy lapszámunkban, máttól kezdve a F. M. új köntösben, a budapesti lapok nagyalaku formájában fog megjelenni. Ezt a nagyobb terjedelmet megkívánja a szerkesztés is, amely nem képes az egymásra halmozódott eseményeket, amiknek az érdekessége pedig egy nap tartamára szorítkozik, beletölteni a kis formatumulapba. A Független Magyarország máttól év alatt több kellemes újítást hozott. A lap új betűtípussal jelenik meg, tiszta nyomású és olvasható, új címfejt kapott a lap, az események regisztrálásánál pedig pontosan és gyorsan teljesíti a kötelességét az olvasótáborral szemben. Reméljük, hogy a publikum ezt az újításunkat is megértéssel fogadja s továbbra is lelkes szeretettel s kitartással támogatja a Független Magyarorságot, amely csak két kitűzött célt szolgál: az igazságot és a közérdeket.

A fii felső kereskedelmi iskola pótló és javító vizsgálatai. F. hó 21-én, szombaton volt a fii felső kereskedelmi iskola pótló és pótlóvizsgálati dr. Schack Béla udv. tan. nyug főigazgató elnöklete és nánfalvy Fekete József ny. keresk. h. államtitkár társelnöklete mellett. Az érettségi vizsgálaton az összes jelöltet, név szerint: Balogh Károly, Hollós János, Jászlics László, Kalmár Béla, Koós Ferenc, Lázár János, Mamuzich Lajos, Ocskó József és Szigeti András éretteknek nyilvánították.

Halálozás. Dr. Hódy Mózes bácsalmási kir. közjegyző felesége a múlt héten meghalt. Holttestét Hódmezővásárhelyre szállították s ott helyezték nyugalomra.

Gondatlanságból okozott emberölés. Kiss Orbán mélykúti lakos tanyája udvarán lévő kutat nem látta el kávéval, miközben az éjjel részegen hazabotorkáló Horváth Mihály mélykúti lakos belesett a kut gödörbe és az iszapos homokban megfulladt. A bajai törvényszéki kirendeltség ezért az enyhítő körülmények figyelembevételével egy heti fogházra ítélte.

Halálozás. Özv. czabaji Horváth Ferencné szül. kissárosi Kiss Berta kir. tan., min. főszámtanácsos özvegye szeptember 19-én életének 70-ik évében hosszú szenvedés után meghalt. Temetése szombaton d. u. fél 4 órakor volt a Rókus-temető kápolnájából a családi sírboltba. Az elhunytban Horváth Béla városi műszaki tanácsos az édesanyját gyászolja. — Ezenkívül a Bayer, Szakácsy, Kissárosi Kiss Irén, dr. Bayer László s a Dely-család gyászolja.

1250. szám — Kórh. 1929.

Árlejtési hirdetmény.

Baja város közkórháza szükségletét képező cca 120 mm 2. számú, 24 mm 0-ás buzalisztt, 12 mm buzadara és 70 mm korpa és vörös liszt szállításának biztosítására folyó évi október hó 8-án délelőtt 9 órakor zárt írásbeli ajánlatok benyújtásával nyilvános árlejtést tart

Résztvenni szándékozók, kellőképpen felbélyegzett lezárt és lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlatokat „Ajánlat Baja város közkórháza szükségletét képező lisztmunkák szállítására” jelzéssel ellátva, a kórház igazgatóságához címzetten a kórház gazdasági hivatalában tartoznak benyújtani.

Bánatpénz az ajánlati végösszeg 2%-a készpénzben, óvadékképes értékpapírban, esetleg takarékpénztári betét-könyvben, az árlejtés megkezdése előtt a kórházpénztárnál letétbe helyezendő és az erről vett hivatalos nyugta az ajánlatához mellékelendő.

A hiányosan felszerelt és elkésletten beérkezett ajánlatok figyelembe vételti nem fognak.

Ajánlati lapok és a vállalati feltételek a kórház gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt díjmentesen beszerezhetők.
Baja, 1929. szeptember 18

Dr. Róna s. k.
kórházigazgató.

Hívja fel telefonon a 3-9 számot.
Tűzifa rendelését azonnal szállítja DEUTSCH tűzifa és és széntelep. Teherpályaudvar
(volt Salapáthy-fatelep.)

1252/1929. kórh. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Baja város közkórháza az 1930. évi szükségletét képező alant felsorolt természetű fűszer és egyéb próbált szükségletei szállításának biztosítására folyó évi október hó 9-én d. e. 11 órakor a kórház gazdasági hivatalában zárt írásbeli ajánlatok elfogadásával nyilvános árlejtést tart.

Bánatpénz fejében a szállítandó cikkek mennyisége után előálló ajánlati árnak 2 százaléka készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban, takarékpénztári betét-könyvben az árlejtés megkezdése előtt a kórházpénztárnál letétbe helyezendő és az erről szóló hivatalos nyugta a szabályszerűen felbélyegzett ajánlatokhoz csatolandó. Az ily módon felszerelt ajánlatok „Ajánlat Baja város közkórházának 1930. évi természetű és fűszer szükségletére” jelzéssel ellátott lezárt és lepecsételt borítékban nyújtandó be.

A nem ily módon felszerelt, vagy elkésletten beérkezett ajánlatok figyelembe vételti nem fognak.

A szállítási feltételek és ajánlati lap, melybe ajánlattevő által az egységárak szám és betűvel beirandók és az előírt mennyiség után kiszámítva összegezendők, a kórház gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt díjmentesen beszerezhetők.

Szállítás alá kerülnek hozzávetőleges mennyiségben; amelynél a rendelés mindig több, vagy kevesebb is lehet: 1200 kg. lencse, 900 kg. borsó 3000 kg. bab, 2400 kg. rizs, 3000 kg. cukor, 400 kg. kávé, 2000 kg. aszalt szilva 300 kg. szilvaiz, 300 kg. pótkávé, 30 kg. ételolaj, 150 kg. paprika édes nemes, 50 kg. bors fekete, 30 kg. bors szegfű, 24 kg. csokoládé, 24 kg. mandula, 10 kg. mogoró, 20 kg. mazsola, 10 kg. feketeszőlő, 10 kg. fahéj, 10 kg. köménymag, 200 kg. mák, 300 kg. dió, 20 kg. kakaó, 40 kg. méz, 200 szál vanília, 10 kg. mustár, 24 kg. tea,

10 kg. majoranna, 2400 kg. só, 200 kg. csótészta, 40 kg. denaturált szesz, 2000 kg. mosószappan, 2400 kg. mosószóda, 240 kg. kókuszszappan, 200 kg. szappanszóda, 60 kg. kékitő, 20 kg. keményítő, 20. kg. gyertya, 40 kgt. svédgyufa, 200 kg. kőolaj, 300 doboz linoleum paszta, 600 doboz sidol, 100 kg. flytox, 2000 darab légyfogószalag, 250 darab círokseprű, 250 darab surolókefe, 50 darab nyeles surolókefe, 600 kg. csomagolt faszen, 240 darab darab kályhatisztító vaspor.

Ajánlatok legjobb minőségű áruval teendők s az ajánlott áruból minta mellékelendő. Az aszalt szilva 80-as ládacsomagolás, a babkávét Santos, vagy ennek megfelelő minőségű. Hűvelyes veteményekre külön ajánlat is teendő.

Baja, 1929 szeptember 10.
Dr. Róna s. k.
kórházigazgató.

1251. szám — Kórh. 1929.

Árlejtési hirdetmény.

Baja város közkórháza a szükségletét képező 600 mm. I. rendű urasági csőves tengeri szállításának biztosítására folyó évi október hó 9-én délelőtt 9 órakor zárt írásbeli ajánlatok benyújtásával nyilvános árlejtést tart.

Pályázni óhajtok kellőképpen felbélyegzett ajánlatokat lezárt és lepecsételt borítékban „Ajánlat Baja város közkórházának tengeri szükségletére” jelzéssel ellátva, a kórház igazgatóságához címzetten nyújtandó be.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 2%-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban, esetleg takarékpénztári betét-könyvben, az árlejtés megkezdése előtt a kórházpénztárnál letétbe helyezendő és az erről vett hivatalos nyugta az ajánlatához mellékelendő.

A hiányosan felszerelt vagy elkésletten beérkezett ajánlatok figyelembe vételti nem fognak.

Ajánlati lapok és árlejtési feltételek a kórház gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt díjmentesen beszerezhetők.
Baja, 1929. szeptember 17.

Dr. Róna s. k.
kórházigazgató.

1253. szám Kórh. 1929.

Árlejtési hirdetmény.

Baja város közkórháza 1930. évi kenyér és sütemény szükségletének biztosítására folyó évi október hó 9-én délelőtt 10 órakor a kórház gazdasági hivatalában, zárt írásbeli ajánlatok elfogadásával nyilvános árlejtést tart.

Ajánlatok egység árak mellett teendők s az ily módon megállapított vállalati végösszeg 2%-a bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy takarékpénztári betét-könyvben az árlejtés megkezdése előtt a kórházpénztárnál letétbe helyezendő és az erről vett hivatalos nyugta a kellő módon felbélyegzett, zárt és lepecsételt írásbeli ajánlatokhoz csatolandó.

Az ily módon felszerelt ajánlatok „Ajánlat Baja város közkórháza 1930. évi kenyér és sütemény szükségletének szállítására” jelzéssel a kórház igazgatóságához címzetten nyújtandó be. — A hiányosan felszerelt és elkésletten be-

nyújtott ajánlatok figyelembe vételti nem fognak.

A vállalati feltételek és ajánlati lapok, melybe ajánlattevő az egységárakat és ajánlati összeget, úgy a végösszeget beírni tartozik, a hivatalos órák alatt a kórház gazdasági hivatalában díjmentesen beszerezhetők.

Szállításra kerülnek:
1. cca. 60 000 kgm 4. számú buza-lisztből készült kenyér.

2. cca. 150.000 drb friss kifli vagy zsemlye.

Baja, 1929. szeptember 14.
Dr. Róna s. k.
kórházigazgató.

1249—1929. Kórh. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Baja város közkórháza az 1929. évi november 1-től 1930. december 31-ig terjedőleg szükségletét képező ezüzdőszeint naponta 350—400 liter között változó tejmennyiség szállításának biztosítására f. évi október hó 8-án d. e. 11 órakor a kórház gazdasági hivatalában zárt, írásbeli ajánlatok elfogadásával nyilvános árlejtést tart.

Bánatpénz fejében a körülbelül 240 ezer liter tejszükséglet ajánlati árának 2 százaléka készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban, takarékpénztári betét-könyvben az árlejtés megkezdése előtt a kórházpénztárnál letétbe helyezendő és az erről vett hivatalos nyugta a szabályszerűen felbélyegzett ajánlatokhoz csatolandó. Az ily módon felszerelt ajánlatok „Ajánlat Baja város közkórházának, 1929. évi tejszükségletére” jelzéssel ellátott lezárt és lepecsételt borítékban a kórház igazgatóságához címzetten a kórház gazdasági hivatalában nyújtandók be.

A nem ily módon felszerelt, vagy elkésletten beérkezett ajánlatok figyelembe vételti nem fognak.

A szállítási feltételek és ajánlati lap, melybe ajánlattevő által az egységár szám és betűvel beirandó, a kórház gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt díjmentesen beszerezhetők.

Baja, 1929. szeptember 6.
Dr. Róna s. k.
kórházigazgató.

Színház.

Peer Gynt — Grieg zenekíséretével. Ibsen, a norvég irodalom szellemöröiasának minden szinpadí műve abszolút értéket jelent. Mindennek ismerete elengedhetetlen kultúrzsükséglet mindenki számára. Éppen ezért kimagasló eseménye színházi idényünknek a Peer Gynt mai előadása. A zenekar G. Nagy Tibor karnagy vezetésével, Grieg E. csodaszép zenekíséretét láthatatlan elhelyezésben játsza. Solveig szerepét Fejér Erzsébet énekesprimadonna, Aase anyót Vass Irma, Peer Gyntet Koltay Gyula játsza. A többi főszerepekben Székelyhídy Adrién, Rózsa Bözsi, Darvas Margit, vitéz Bánky Róbert, Honty, Kőszegi, Danis, Zelenay játszák. Zenekart vezényel G. Nagy Tibor.

Zöldhelyi Anna primadonna Vasárnapi délen megérkezett és holnap, kedden este a régi nyárban lesz a bemutatkozása.

U-R-A-N-I-A

Szeptember 25-én, szerdán d. u 6, este fél 9 órakor.

Az UNIVERSAL filmgyár tüneményes felvételei.

A bukott angyal

A lélek tisztaságának regénye 8 felvonásban. — Főszerepben: NORMANN KERRY PAULINE STARKE, MARION NIXON és GEORGE SIEGMANN. — Ezt megelőzi:

Denny és gyámleánya

Falrengető vigjáték 8 felvonásban. — Főszerepben: REGINAD DENNY és ALICE DAY.

HIRADÓ.

garantált
mentes

la

árban

Társas

árban lévő

álógép

Ca kiadóban.

vasáru.

P 160
3 20
7 20
4 50
7—
12—
2—
1 60
28—
49—
2—
10—
4 80

Géza

kedden kapható.

márvány-
szakokat
sírteit a leg-
egsá kivitelben,
n nyálaszték-
ban

HUT TÁRSA
elefo 60.

torozunk
mazatschek-féle
RNIT-vekek.
ernidvar
apesti — Tel. 290.

23-tól 30-ig
órág

László
Emil
tart
szólatot.

egyszerár
nyitva áll
rekezésére.

ad som-
átörő
szita,
olcsó,

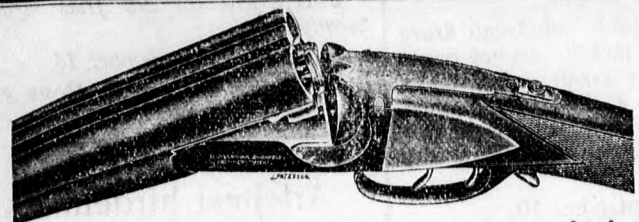
Telefonj 280.

Rnál
et u 38.

d a nény?
meg a adalmazott
ek-féle ERNIT-
kéményfal!
ernit var
dapesti-telefon 290

Építetők legnagyobb öröme a salétrom és mészkőmentes
mázai téglá. Legnagyobb része
 flasztertéglának használható.

Kapható: **POLLÁK JÓZSEF** fakeskedésében.

Fegyver, lőszer, löporarúsítás.

Kerékpároknál árleszállítás.

Legjobb varrógépek teljes jótállás mellett

Remington írógépek.

Fränkel és Horváth-nál **BAJA**, Budapesti ut 16

ETERNIT
 anyageladási és
 tetőfedési
 vállalat.

Telefon: 290.

CSAK „Eternit” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
 ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

DELŐ Géza
 fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR **BAJA, BUDAPESTI-UT**

Megjelent az új

250-es PUCH
 motorkerékpár!

ELŐNYEI: Három sebességes blokkmotor. Belső lendkerék. Csekély üzemköltség, 100 km-re 1 pengő 80 fill. Szabadalmazott expanziós kuplung.

Kezelése és vezetése 10 perc alatt elsajátítható. **Ára 1200 pengő**
 Bővebb felvilágosítással és részletes ismertetővel szolgál a körzet képviselő

BOHNER és TÁRSAI, BAJA

Erzsébet királyné u. 6. Telefon: 256.

Szőrme és szücsáru
 dus választékban.

Szőrmebundák

a legújabb divat szerint, a legmegbízhatóbbak, a legolcsóbb napi áron.

Javítások és átalakítások szakszerűen

HOLCZER-szücs Erzsébet királyné utca 24. sz. alatt.

UHU
 mulató

Erzsébet királyné u. 27.

Ma és naponta nagy
 variete műsorteljesen
 új tagokkal

A műsor után az uri közönség táncol. — Kezdeté 10 órakor. — Záróra reggel 6-kor. — Szabad bemenet. — Ruhatár kötelező. Ma éjjel 3 órakor bableves.

Lorencz József
 az UHU tulajdonosa.
Jaulusz Morini
 igazgató.

Iskolai-uti bőröndök és
UTAZÓKOSARAK
 nagy választékban
 olcsón

UTRYNÁL

Telefon 280. Erzsébet kir. u. 38.

Stukatur- és alabastrom-
 gipsz gyári áron.
MÁK mésztelep.
 Mátyás kir. tér 10. Telefon 356.

Butort

Pollák Józsefnél,

délmagyarország legna-
 gyobb butorgyárában
 vásároljon.

Azonnal kiadó

Budapesti ut 10. sz. a. egy tágas
autógarázs
 egy esetleg két autó részére.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi
 Hatschek-féle
Eternit.

Javításmentes az
 ETERNIT háztető.

ETERNIT-MŰVEK HATSCHÉK LAJOS, KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU.

Kapható:
 Goldschmidt Lajos
 utóda,

Zádor Oszkár
 épületfa és építkezési
 anyagok telepén.

Baja,
Sugovica part.

Salétrommentes téglá legolcsóbb árban kapható.